

บทคัดย่อ

ในโลกที่การค้าขายระหว่างกันเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างมากมาย ส่งผลให้ปริมาณการขนส่งสิ่งของที่ค้าขายกันเพิ่มขึ้นตามมา ไม่ว่าจะเป็นการขนส่งภายในประเทศหรือการขนส่งระหว่างประเทศก็ตาม โดยการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศนั้นก็หลากหลายวิธีการ ไม่ว่าจะเป็นการขนส่งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ซึ่งการขนส่งทางถนนก็เป็น การขนส่งทางบกประเภทหนึ่ง ที่นิยมใช้ในการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศเพื่อนบ้านหรือประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน การขนส่งสินค้าต่าง ๆ ก็จะมีอุปกรณ์ที่ใช้ในการขนส่งแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับประเภทและชนิดของสินค้าที่ทำการขนส่ง สินค้าเน่าเสียง่ายก็เป็นสินค้าประเภทหนึ่งที่มีลักษณะเฉพาะอันจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ที่มีความเหมาะสมกับสภาพของสินค้า

จากการศึกษาพบว่า กฎหมายหรือความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการขนส่งสินค้าเน่าเสียง่ายทางถนนระหว่างประเทศที่สำคัญ ได้แก่

1) ความตกลงว่าด้วยการขนส่งสินค้าอาหารเน่าเสียง่ายและอุปกรณ์พิเศษเพื่อใช้ในการขนส่งนั้น เป็นความตกลงที่ใช้บังคับในภาคพื้นทวีปยุโรป ซึ่งมีการกำหนดมาตรฐานอุปกรณ์ที่ใช้ในการขนส่งอาหารเน่าเสียง่าย และมีบทบัญญัติในการตรวจสอบและติดตามอุปกรณ์ที่ใช้ในการขนส่งเช่นว่านั้น ตลอดจนมีการให้อำนาจประเทศภาคีในการกำหนดมาตรการตามสมควร เพื่อให้แน่ใจว่ามีการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งความตกลงนี้ด้วย

2) กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามแดน มีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าข้ามแดน และทำให้การขนส่งเรียบง่าย อีกทั้งมีความสอดคล้องต้องกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งนี้ หลักการโดยทั่วไปของกรอบความตกลงฉบับนี้ยังอยู่ในขั้นตอนของการเจรจาและระหว่างจัดทำ (ประเทศไทยเป็นประเทศภาคีสมาชิก)

3) กรอบความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกแก่สินค้าผ่านแดน มีบทบัญญัติที่กล่าวถึงการอำนวยความสะดวกให้กับสินค้าเน่าเสียง่ายด้วยการให้สิทธิในการปล่อยผ่านสินค้าประเภทนี้ผ่านแดนไปโดยเร็ว เพื่อให้สินค้าเน่าเสียง่ายเกิดความเสียหายและผ่านขั้นตอนการผ่านแดนระหว่างประเทศอย่างรวดเร็ว กรอบความตกลงฉบับนี้ใช้บังคับเฉพาะกับการขนส่งสินค้าผ่านแดนในระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนเท่านั้น โดยกรอบความตกลงดังกล่าวได้มีผลใช้บังคับแล้ว (ประเทศไทยเป็นประเทศภาคีสมาชิก)

4) ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง ภาคผนวก 3 เรื่องการขนส่งสินค้าเบาเสียง่าย ได้กล่าวถึงมาตรฐานและโครงสร้างที่เหมาะสมของพาหนะและอุปกรณ์ที่ใช้ในการขนส่งสินค้าเบาเสียง่ายไว้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงลักษณะเฉพาะของสินค้าเบาเสียง่าย และความเหมาะสมในการควบคุมดูแล ตลอดจนการเก็บและรักษาสภาพของสินค้าดังกล่าวเป็นสำคัญ แต่ภาคผนวกนี้ใช้บังคับเฉพาะการขนส่งข้ามแดนเท่านั้น ไม่นำบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับกับการขนส่งผ่านแดน อีกทั้งมาตรฐานของพาหนะและอุปกรณ์ที่ใช้ในการขนส่งนั้นตามภาคผนวกนี้ได้ถูกกำหนดให้เป็นเพียงการแนะนำแนวทางสำหรับประเทศภาคีเกี่ยวกับข้อกำหนดของการขนส่งสินค้าดังกล่าวข้ามแดนเท่านั้น จึงไม่มีสภาพบังคับในความเป็นจริง ไม่ว่าจะในทางกฎหมายหรือในทางปฏิบัติ (ประเทศไทยเป็นประเทศภาคีสมาชิก)

จะเห็นได้ว่า ความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีนั้นยังไม่มีข้อกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานของพาหนะและอุปกรณ์ที่ใช้ในการขนส่งสินค้าเบาเสียง่ายไว้ใช้บังคับแต่อย่างใด

ในขณะเดียวกัน จากการศึกษากฎหมายภายในของประเทศไทยนั้นพบว่า ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวกับพาหนะและอุปกรณ์ที่ใช้ในการขนส่งสินค้าเบาเสียง่ายโดยเฉพาะจะมีก็แต่เพียงกฎหมายที่กำกับดูแลเฉพาะตัวสินค้าและกฎหมายที่กำกับดูแลพาหนะหรือการขนส่งเป็นการทั่ว ๆ ไปเท่านั้น โดยไม่มีกฎหมายเฉพาะที่ให้อำนาจหน่วยงานของรัฐเข้ามากำกับดูแลอุปกรณ์ที่ใช้ในการขนส่งสินค้าดังกล่าว ทำให้หลักเกณฑ์และมาตรฐานเกี่ยวกับการขนส่งสินค้าเบาเสียง่ายทางถนนระหว่างประเทศนั้นไม่มีความแน่นอนชัดเจน ประเทศไทยจึงควรมีกฎหมายกำกับดูแลเกี่ยวกับพาหนะและอุปกรณ์ที่ใช้ในการขนส่งสินค้าเบาเสียง่ายโดยเฉพาะเนื่องจากการมีหลักเกณฑ์และมาตรฐานในการขนส่งสินค้าเบาเสียง่ายทางถนนระหว่างประเทศร่วมกัน จะเป็นประโยชน์ในแง่ของการช่วยรักษาสภาพสินค้า และในแง่ของการทำให้สินค้าเกิดความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับในเวทีโลกได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการกำหนดมาตรฐานการขนส่งให้เป็นแบบแผนและสอดคล้องกันภูมิภาคนี้

ในการจัดทำกฎหมายเกี่ยวกับการขนส่งสินค้าเบาเสียง่ายทางถนนระหว่างประเทศควรมีการบัญญัติกฎหมายในเรื่องการขนส่งสินค้าเบาเสียง่ายทางถนนระหว่างประเทศไว้โดยเฉพาะขึ้นมาใหม่ในรูปแบบของพระราชบัญญัติ โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญ เป็นผู้ที่มีอำนาจบังคับให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และให้กระทรวงคมนาคมรับผิดชอบร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติจริงในการขนส่งทางถนน